

Sygn. akt I C 1106/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Maciej Cezary Czubak

Protokolant: st. sek. sąd. Agata Skrzypczuk

po rozpoznaniu w dniu 01 lutego 2017 r. w Tomaszowie Lubelskim

na rozprawie

sprawy z powództwa J. B. (PESEL: (...)) oraz D. B. (PESEL: (...))

przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. (KRS: (...))

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. *pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy - bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), wystawiony w dniu 04 lutego 2011 roku przez wierzyciela Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. przeciwko dłużnikom: J. B. i D. B., zaopatrzonej w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim z dnia 23 lutego 2011 roku, sygn. akt I Co 215/11, ponad kwotę 17811,21 zł (słownie: siedemnaście tysięcy osiemset jednaście złotych dwadzieścia jeden groszy);*

II. *oddala powództwo w pozostałym zakresie;*

III. *nie obciąża powoda kosztami postępowania od nieuwzględnionej części powództwa;*

IV. *nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 400,00 (czteryście) złotych, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;*

V. *w pozostałym zakresie nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;*

VI. *wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.*

Sygn. akt I C 1106/16

UZASADNIENIE

W dniu 15 grudnia 2016r. J. B. i D. B. wnieśli pozew o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 4 lutego 2011r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności mocą postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim z dnia 23 lutego 2011r. w sprawie Co 215/11. Powodowie w pozwie domagali się zasądzenia od strony pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych (k.2).

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż łączyła ich z Bankiem (...) S.A. w W. umowa kredytowa nr (...) z dnia 6 sierpnia 2009r. Pozwany wypowiedział w dniu 21 sierpnia 2010r. przedmiotową umowę i 4 lutego 2011r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny. Postanowieniem z dnia 23 lutego 2011r. została nadana klauzula wykonalności

powyższemu tytułowi. Strona pozwana w oparciu o w/w tytuł wykonawczy wszczęła egzekucję komorniczą w sprawie Km 913/11. Przedmiotowe postępowanie jest prowadzone w dalszym ciągu. Powodowie podnieśli zarzut nieważności umowy pożyczki z uwagi na niedołączenie do niej pełnomocnictw uprawniających D. S. i E. S. do reprezentacji pozwanego. Kolejnym zarzutem podniesionym w pozwie był brak wymagalności roszczenia w momencie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego z uwagi na niepodjęcie czynności upominawczych względem pożyczkobiorcy. Treść pisma z 21.08.2010r. wbrew tytułu stanowiło wezwanie do zapłaty. Połączenie w jednym piśmie wezwania do uregulowania należności i jednocześnie przyjęcie, że stanowi ono wypowiedzenie na wypadek niezadośćuczynienia powyższemu obowiązkowi, czyni iluzorycznym postępowanie upominawcze, a wypowiedzenie niejednoznaczny. Bank winien wezwać powodów w pierwszej kolejności do zapłaty, a w przypadku upływu wyznaczonego mu terminu złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Ponadto powodowie wskazali, iż niedopuszczalne jest zawarcie warunku w czynnościach prawnych jednostronnych kształtujących sytuację prawną danego podmiotu, a takim jest wypowiedzenie umowy. Skutek w postaci wypowiedzenia umowy został uzależniony przez bank od tego, czy kredytobiorca wykona w określonym do tego terminie obowiązek uregulowania należności do zapłaty, której został wezwany – warunek zawieszający. Wypowiedzenie umowy jako jednostronne oświadczenie woli o charakterze prawnym kształtującym nie może zostać uczynione z zastrzeżeniem warunku – art. 89 k.p.c. Dopuszczenie takiej możliwości pozostawałoby w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego. Oceny skutków zastrzeżenia w treści czynności prawnej niedopuszczalnego warunku należy dokonać na podstawie art. 58 § 1 i 3 k.p.c. Powodowie wskazali, iż art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. obejmuje także stan wymagalności roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym. Podnieśli również nieprawidłowość wyliczenia należnych pozwanemu kwot, w szczególności sposobu i początkowego terminu naliczonych odsetek (k.3-4-uzasadnienie pozwu).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany podniósł, iż bank nie miał obowiązku składać pełnomocnictw osób które w jego imieniu podpisały umowę kredytową. Powodowie dokonywali spłaty kredytu do dnia 22 stycznia 2010r. Po tej dacie wpłaty były nieregularne. W dniu 1 lipca 2010r. bank wysłał wezwanie do zapłaty listem zwykłym. W dniu 20 lipca 2010r. wysłał wezwanie do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy. Kolejnym pismem było wypowiedzenie z dnia 21 sierpnia 2010r. W okresie 30 dni wypowiedzenia nadal była możliwość spłaty przeterminowanej kwoty skutkujące uchyleniem się od skutków wypowiedzenia. Powodowie nie dokonali spłaty i umowa uległa rozwiązaniu po upływie 30 dni od daty otrzymania wypowiedzenia. Ponadto strona pozwana podniosła, iż kwota udzielonej pożyczki tj. 25 707,56zł miała być płatna w ratach annuitetowych – miesięcznych. Powodowie wpłacili 5 rat w terminie i we wskazanej wysokości (686,16zł x 3; 686,45zł i 686,46zł). Od marca 2010r. wpłaty były nieregularne i w różnych kwotach. Przed dniem wystawienia (...) powodowie wpłacili łącznie kwotę 7 186,04zł z czego zgodnie z umową na kapitał zaliczono 2002,96zł a na odsetki kwotę 5 183,08zł. Po odliczeniu wpłat na pozostałą kwotę zadłużenia bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, a po uzyskaniu klauzuli wykonalności tytuł skierował do egzekucji komorniczej. Egzekucję od 6 maja 2011r. prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Lubelskim M. K. sygn. akt Km 913/11. Stan zadłużenia powodów na dzień 10 stycznia 2017r. wynosi 34 248,12zł (k.24-26).

Postanowienie z dnia 1 lutego 2017r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 913/11.

Powodowie popierali powództwo i wnosili o nadanie wyrokowi rygору natychmiastowej wykonalności w związku z oddaleniem wniosku o zabezpieczenie (k.65-66).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 6 sierpnia 2009r. małżonkowie J. B. i D. B. zawarli umowę pożyczki nr (...), na mocy której Bank (...) Spółka Akcyjna w W. udzielił powodom pożyczki w kwocie 25 707,56zł do dnia 20.08.2014r. z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne i spłatę kredytu bankowego. Całkowity koszt pożyczki wyniósł 18 168,87 zł, na co składały się odsetki w kwocie 15 461,31 zł i składka ubezpieczeniowa w kwocie 2 707,56 zł. Pożyczkobiorcy zobowiązali się do spłaty pożyczki w ratach annuitetowych (kapitałowo- odsetkowych) do dnia 20-tego każdego miesiąca, przy czym

wysokość jedenastu pierwszych rat wynosiła 686,24 zł, ostatnia rata -685,99 zł, zaś pozostałe – 686,13 zł. Zgodnie z § 19 ust.1 pkt 2 umowy bank mógł wypowiedzieć umowę w całości lub w części jeśli pożyczkobiorca nie zapłaci w terminie określonym w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do spłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Okres wypowiedzenia określono na 30 dni. Zgodnie z § 20 umowy następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia pożyczkobiorcy zobowiązani byli do spłaty całości zadłużenia.

Dowód: umowa pożyczki nr (...) - k.8-10; harmonogram –k. 30-31.

Powodowie zaprzestali spłacania miesięcznych rat pożyczki. W dniu 20 lipca 2010r. pełnomocnicy Banku (...) Spółka Akcyjna w W. sporządzili pisemne wezwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy adresowane do powodów, w których w związku z brakiem spłaty zadłużenia przeterminowanego Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wezwał do uregulowania należności w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma kwoty 1239,50 zł. Nadawca pisma wskazał, że jeżeli w określonym terminie nie nastąpi spłata wymagalnego zadłużenia, umowa zostanie rozwiązana w trybie wypowiedzenia, skutkujące obowiązkiem spłaty całej należności pod rygorem wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Dowód: wezwania do zapłaty –k.27-28; odpis dowodów nadania listu zwykłego –k.29; zeznania J. B. –k.66.

W dniu 21 sierpnia 2010r. pełnomocnicy Banku (...) Spółka Akcyjna w W. sporządzili pisma adresowane do powodów oznaczone jako „wypowiedzenie umowy”, w których w związku z brakiem spłaty zadłużenia przeterminowanego Bank (...) Spółka Akcyjna w W. rozwiązuje umowę pożyczki za wypowiedzenie, którego okres wynosi 30 dni od daty otrzymania pisma. Nadawca pisma wskazał, iż według stanu na dzień sporządzenia pisma kwota zadłużenia przeterminowanego wynosi 1 941,22 zł, w tym kapitał 1 152,27 zł, odsetki 788,95 zł. Zaznaczono w piśmie, że jeżeli w określonym terminie nastąpiłaby spłata wymagalnego zadłużenia, wypowiedzenie należy traktować jako bezskuteczne, a w konsekwencji umowa będzie kontynuowana. Z dniem upływu okresu wypowiedzenia umowa miała zostać rozwiązana, zaś według treści pisma „obowiązkiem dłużnika jest dokonanie natychmiastowej spłaty całości zadłużenia wobec Banku”.

Dowód: dowody z dokumentów z dołączonych akt sprawy I Co 215/11: wypowiedzenie umowy z dnia 21.08.2010r. wraz z dowodami doręczenia.

W dniu 4 lutego 2011r. Bank (...) Spółka Akcyjna w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). W powyższym tytule bank stwierdził, że J. B. i D. B. są dłużnikami solidarnymi banku z tytułu umowy o kredyt pożyczki nr (...) z dnia 6 sierpnia 2009 roku oraz że wysokość ich wymagalnego zobowiązania na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosi 25 810,32 złotych i obejmuje kwotę 23 704,60 złotych tytułem należności głównej, 1 201 złotych tytułem odsetek umownych naliczonych za okres 20.06.2010r. do 8.10.2010 roku wg. stopy procentowej w wysokości 19,99% w skali roku oraz kwotę 904,72 zł tytułem odsetek umownych naliczonych w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP za okres od 26.11.2010r. do 3.02.2011 roku. W tytule znalazło się stwierdzenie, iż roszczenia banku wynikające z przedmiotowych zobowiązań są w całości wymagalne. Następnie postanowieniem z dnia 23 lutego 2011r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim nadał klauzulę wykonalności w/w tytułowi egzekucyjnemu do kwoty 51 415,12zł.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim z dnia 23.02.2011r. w sprawie I Co 215/11 –k. 11; dowody z dokumentów z dołączonych akt sprawy I Co 251/11: wnioski o nadanie klauzuli wykonalności; postanowienie z dnia 23 lutego 2011r.; bankowy tytuł egzekucyjny wraz z klauzulą wykonalności –k. 8 akt egzekucyjnych Km 913/11.

Na podstawie w/w tytułu wykonawczego Bank (...) Spółka Akcyjna w W. w dniu 13 maja 2011r. wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które obecnie prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tomaszowie

Lubelskim M. K.. Na dzień 19 stycznia 2017r. w toku egzekucji komorniczej wyegzekwowano na rzecz strony pozwanej kwotę 17 811,21 zł.

Dowód: dowody z akt egzekucyjnych Km 913/11: wniosek egzekucyjny –k. 4; pismo komornika z dnia 18.01.2017r. –k. 74-76, karta rozliczeniowa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów i zeznań powoda J. B..

Sąd uznał wszystkie w/w dokumenty za wiarygodne, bowiem ich wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych podstaw by czynić to z urzędu. Zeznania powoda zasługują na wiarę, gdyż są jasne, konsekwentne, niesprzeczne, a nadto korelują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powodowie domagali się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez stronę pozwaną w dniu 04 lutego 2011 r., któremu postanowieniem z dnia 23 lutego 2011r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim nadał klauzulę wykonalności.

Powodowie zakwestionowali przy tym: ważność umowy na podstawie której pozwany bank wystawił przeciwko nim bankowy tytuł egzekucyjny, nieprawidłowe określenie w tym ostatnim dokumencie wysokości ich zobowiązania oraz brak jego wymagalności.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu, a takim niewątpliwie jest bankowy tytuł egzekucyjny.

W przypadku bankowego tytułu egzekucyjnego po jego wystawieniu przez bank będący wierzycielem, w poprzednim stanie prawnym, Sąd nadawał na wniosek wystawcy tytułu klauzulę wykonalności ograniczając postępowanie do badania, czy tytuł odpowiada wymogom formalnym przewidzianym w przepisach art. 96 i 97 prawa bankowego, tj. czy ma odpowiednią treść, a także, czy dłużnik złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji. Sąd nie badał wówczas materialnej podstawy do wystawienia tytułu, tj. istnienia ważnej i skutecznej czynności bankowej będącej źródłem zobowiązania, wysokości zobowiązania, jego wymagalności, itp. Takie okoliczności podlegają ewentualnej weryfikacji w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Sąd w ramach takiego procesu winien ocenić zgodnie z żądaniem pozwu, czy istnieje zobowiązanie objęte bankowym tytułem egzekucyjnym, a jeśli tak, czy jego wysokość odpowiada należności wskazanej w treści tytułu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27.11.2003 r., III CZP 78/03, dłużnik banku może wytoczyć przeciwko bankowi powództwo przeciwegzekucyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. W powództwie takim dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzoną w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bte oświadczenia banku innej treści).

Podkreślenia wymaga jednak, że wbrew stanowisku strony powodowej zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 k.c. oraz w myśl art. 232 k.p.c., który odpowiada temu przepisowi na gruncie prawa procesowego, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powodowie składając pozew powinni udowodnić fakty, które w ich ocenie świadczą o zasadności powództwa.

Tymczasem na gruncie niniejszej sprawy strona powodowa starała się przerzucić na stronę pozwaną ciężar dowodu, zapominając o tym, że pod tym względem proces o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego nie różni się niczym innym od innych spraw rozpoznawanych w procesie.

Zaznaczyć przy tym należy, że udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego, a więc także w oparciu o dokumenty prywatne, jeżeli w ocenie Sądu ich treść nie budzi wątpliwości. Ta ostatnia konstatacja dotyczy w szczególności podważania przez powodów wysokości ich zadłużenia, wskazanego w przedmiotowym bankowym tytule egzekucyjnym. W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę postanowienia umowy pożyczki z dnia 06 sierpnia 2009 roku, jak też stanowisko strony pozwanej zawarte w odpowiedzi na pozew, nie ma żadnych podstaw, aby twierdzić, że wysokość zobowiązania powodów wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym Nr (...) została zawyżona. Sama negacja treści tego ostatniego dokumentu prywatnego jest stosownie do treści art. 6 k.c. niewystarczająca, by powodowie mogli wywodzić z tej okoliczności korzystne dla siebie skutki prawne.

Strona powodowa nie zaoferowała również żadnych dowodów na poparcie zgłoszonego zarzutu nieważności umowy pożyczki.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie ma żadnych podstaw, aby twierdzić, że w imieniu banku z powodami umowę pożyczki zawierały osoby nieumocowane do dokonania tej czynności prawnej. Nawet jednak, gdyby rzeczywiście tak było jak twierdzi strona powodowa to należy pamiętać, że w świetle art. 103 § 1 i 2 k.c. skutek zawartej przez rzekomego pełnomocnika umowy w postaci jej nieważności następuje dopiero po definitywnej odmowie potwierdzenia bądź z upływem terminu wyznaczonego przez kontrahenta do potwierdzenia umowy.

Zdaniem Sądu przez domniemanie wynikające z treści art. 97 k.c. (umowa zawierana w siedzibie oddziału banku) przyjąć jednak w sprawie należało, że pozwany bank przy zawarciu z powodami umowy pożyczki reprezentowały osoby uprawnione. Jest przy tym niesporne, że po zawarciu w/w umowy pożyczki, została ona uruchomiona i powodowie skorzystali z uzyskanych w oparciu o nią środków pieniężnych. Powstałe z tytułu tej umowy zadłużenie, bank wciągnął do swoich ksiąg rachunkowych i na ich podstawie wystawił w dniu 04 lutego 2011 r. bankowy tytuł egzekucyjny. Zwrócić uwagę należy na to, że powodowie nigdy nie wystąpili do banku o potwierdzenie umowy, przeto musiało być dla nich oczywiste, że umowa została skutecznie zawarta.

Zasadnym okazało się natomiast stanowisko strony powodowej, że wypowiedzenie umowy pożyczki dokonane przez pozwanego nie było skuteczne, a co za tym idzie – domaganie się przez niego zapłaty całej pozostałej do spłaty kwoty pożyczki jest w chwili obecnej bezzasadne.

Treść § 19 ust. 1 pkt 2 łączącej strony umowy zawiera postanowienia analogiczne do art. 14 obowiązującej ówczesnie ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2001.100.1081), zgodnie z którym jeżeli konsument nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, kredytodawca może wypowiedzieć umowę po uprzednim wezwaniu konsumenta, w trybie określonym w umowie kredytowej, do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy nie może być krótszy niż 30 dni.

Zagadnienia związane z przedmiotową regulacją były przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 czerwca 2015 r. (V CSK 507/14) stwierdził m. in., że na gruncie wskazanego przepisu należy uznać, iż uprawnienie kredytodawcy do wypowiedzenia umowy powstaje wówczas, kiedy konsument (kredytobiorca) nie zapłacił w całości lub częściowo rat, osiągając w ten sposób zadłużenie **sięgające sumy dwóch pełnych rat**. Ustawa określa jednak minimalne uprawnienia konsumenta, a nie kredytodawcy, wobec czego nie wyłącza możliwości uzgodnienia warunków korzystniejszych dla konsumenta.

Sąd Najwyższy podkreślił, że dopuszczalność wypowiedzenia jest uwarunkowana dokonaniem wcześniejszego wezwania do zapłaty. Najpierw więc musi powstać stan umożliwiający wypowiedzenie, czyli zaległość w płatności

w rozmiarze co najmniej dwóch rat. Potem kredytodawca – chcąc skorzystać z prawa do wypowiedzenia – musi wezwać kredytobiorcę do zapłaty zaległości w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania. Jeżeli na skutek wezwania kredytobiorca dokona wpłaty całej zaległości, oczywiste jest, że wypowiedzenie nie może nastąpić, mimo że wpłata, rozpatrywana w kategoriach terminów umownych, nastąpiła po terminie. Jeżeli dłużnik spłaci tylko część zaległości, powstaje wątpliwość, czy taka spłata, o ile zmniejszyła zaległość poniżej granicy dwóch pełnych rat, daje kredytodawcy prawo do wypowiedzenia kredytu, inaczej rzecz ujmując – czy zaległość w wysokości dwóch pełnych rat jest przesłanką, która musi istnieć w chwili dokonywania wypowiedzenia, czy wystarczy, że istniała w momencie, kiedy kredytodawca wszczął procedurę zmierzającą do wypowiedzenia umowy. Kategoryczne sformułowanie pierwszego zdania art. 14 u.k.k. wskazuje na bezwzględny wymóg istnienia takiej zaległości w chwili wypowiedzenia, a ponieważ wypowiedzenie nie może być skutecznie dokonane bez wcześniejszego wezwania do zapłaty, które z kolei odnosi się do konkretnych, zindywidualizowanych świadczeń już wymagalnych, przedmiotem oceny dopuszczalności wypowiedzenia musi być stan zadłużenia kredytobiorcy istniejący w chwili, kiedy kredyt został mu wypowiedziany, jednak tylko w takim zakresie, w jakim został objęty obowiązkowym wezwaniem do zapłaty opatrzonym rygorem wypowiedzenia umowy.

Sąd Rejonowy w pełni podziela powyższy pogląd.

Na tle niniejszej sprawy stwierdzić należy, że bank w chwili wezwania powodów do zapłaty zaległych rat, nie był uprawniony do wdrożenia procedury upominawczej, co było niezbędne dla późniejszego wypowiedzenia umowy pożyczki. Jak wynika bowiem z dokumentu przedstawionego przez stronę pozwaną, stan zadłużenia powodów w chwili wystawienia tego wezwania (kwota 1239,50 zł), nie przekraczał sumy dwóch pełnych rat pożyczki $686,13 \text{ zł} \times 2 = 1372,26 \text{ zł}$.

Poza tym w ocenie Sądu Rejonowego słusznie podnoszą powodowie, że wypowiedzenie umowy, jako jednostronne świadczenie woli o charakterze prawokształtującym, nie może być złożone z zastrzeżeniem warunku w rozumieniu art. 89 k.c., a z takim wypowiedzeniem mamy do czynienia na tle niniejszej sprawy. Pozostaje to bowiem w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego. Klóciłoby się z tym uzależnienie takiego skutku od zdarzenia przyszłego i niepewnego, na który strony nie mają wpływu (wyr. SA w Poznaniu z dnia 20 maja 2008 r., I ACa 316/08, Lex nr 446159; J. Skąpski, Glosa do wyroku SN z dnia 20 czerwca 2001 r., I PKN 474/00, OSP 2003, z. 10, poz. 130; Andrzej Janiak, komentarz do art. 89 k.c., LEX). Podkreślić przy tym należy, że przepis artykułu 89 k.c. nie określa konsekwencji zastrzeżenia w treści czynności prawnej warunku, mimo zakazu ze względu na właściwość tej czynności. W tej sytuacji oceny skutków naruszenia art. 89 k.c. należy dokonać na podstawie art. 58 § 1 i 3 k.c. (wyr. SN z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 614/08, Lex nr 503207, z glosami aprobującymi M. Sieradzkiej, LEX/el. 2009 i D. Opalskiej, Pr. Sp. 2011, nr 9, s. 56 i n. oraz glosą częściowo krytyczną J. Turłukowskiego, Glosa 2011, nr 1, s. 40 i n.).

Mając powyższe argumenty na uwadze, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że pozwany nie złożył powodom oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, ani jako oświadczenia warunkowego, ani też jako oświadczenia bezwarunkowego, co jest oprócz braku przeprowadzenia prawidłowej procedury upominawczej, dodatkowym argumentem świadczącym o nieistnieniu podstaw do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, będącego podstawą kwestionowanego tytułu wykonawczego.

Wskazać przy tym należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego i literaturze prawniczej jednoznacznie przyjęto, że tytuł wykonawczy może być pozbawiony wykonalności w oparciu o podstawy wskazane w art. 840 k.p.c. ale tylko wówczas, gdy nie nastąpiło jeszcze jego przymusowe wykonanie w toku postępowania egzekucyjnego. Innymi słowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności tylko w takiej części, w której nie został wykonany (por. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, Wokanda 2002, z 12, s. 27). Dlatego też przedmiotowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności jedynie w stosunku do niewyegzekwowanej jeszcze części zobowiązania tj. ponad kwotę 17 811,21 złotych, bowiem ta ostatnia kwota została już wyegzekwowana w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika pod sygnaturą: Km 913/11 (karta rozliczeniowa).

Z tych względów orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

Powodowie zatem wygrali proces w części, stąd orzeczenie o kosztach procesu należało oprzeć na zasadzie stosunkowego rozdzielenia kosztów wynikającej z art. 100 zd. 1 k.p.c.

Powodowie wskazali jako wartość przedmiotu sporu kwotę 25 811 złotych, zaś co do kwoty 17811,21 zł nie można było pozbawić tytułu wykonalności. Strona powodowa wygrała więc proces do kwoty 7999,79 zł (25.811 – (...),21) , czyli w 31%.

Biorąc pod uwagę względy słuszności determinowane przede wszystkim sytuację majątkową powodów, niecelowe było obciążono ich kosztami postępowania od nieuwzględnionej części powództwa (art. 102 k.p.c.), o czym postanowiono w pkt III wyroku.

Zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu należało również zastosować przy rozliczeniu nieuiszczonych kosztów sądowych, od których powodowie byli zwolnieni (art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn.zm. w zw. z art. 100 k.p.c.).

W sumie powodowie z tytułu opłaty sądowej od pozwu byli zwolnieni od uiszczenia kwoty 1291 złotych, a biorąc pod uwagę procentowy udział stron w wygraniu i przegraniu procesu, strona pozwana winna tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, zapłacić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim kwotę 400 złotych (1291 zł x 31%=400,21 zł, po zaokrągleniu 400 złotych).

W pozostałym zakresie nieuiszczone koszty sądowe od których zwolnieni zostali na mocy orzeczenia sądu powodowie (k.21), należało przejść na rachunek Skarbu Państwa (pkt V wyroku).

Z kolei orzeczenie o nadanie wyrokowi w pkt I rygoru natychmiastowej wykonalności ma swoje uzasadnienie w treści art. 333§3 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd postanowił jak w wyroku.